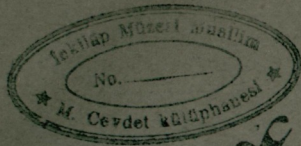

۱ اگستوس ۱۹۱۸

صافی : ۵۵

اوجنچی جلد

کتابخانه

تولومه کیندی کی، هر کرکی بویه اسیل بر نهاییه کیندیور قل ایلهلی .

بز دوندکن سوکره چولهه بکی مصادهملر باشلاشیدی . حالت عینسوارلرله قاطبه عیارهسنه اشترک ایچون اسی آلدی . قاطبه کونی سیدین یولری شاشیران بلوک برآز، کیکیدی و عیارهنی ملوب ساسری ایچنده بولدی . بلوک قوماندانله ارقداشلری عسکرلری سریع بروروشله اسی ایدیلن موضعله برلندردیلر .

انکابلر سیرلرله بزم سیرلریز آرهسنده قالمقش قومودمانله کیف برسیدن تورولش برده واردی . حالت بر مدت فرانسجه جلهلرله انکابلری مجموه و حربه اوایلدرمه جالیشدی . سسه دوشرو آتیلان بر قورشون اونو ایغاندن یارادلای . عسکرلرله ضابطلری کری کیلیستی سوله دیلر :

— بر قورشوله دوک ایسته مه یورک . دیدی .
بو بر وقعه دن آتیش یارا دکلی ، بر تصادف یاراسیدی .

برزمان سوکره سپردن آیاغه قاقوب یته شدنی سوزلرله قاجیرمه باشلادی . انکابلر متراپولریزلی پلک یزدقاری بوسه دوشرو چوریدیلر . برآن ایچنده برچوق قورشون ککین برقیلیش آغزی کی قازنک اوستدن کیدی . انکابلرله باغیردینی جوله لردن برنی یاریده کوب :

— اللهم ...

دیهه حاجیردی و دوشدی .

براستمه دهه بکیزین یورفا دمدوحی جیلد برتدی .
— حالت ، قردهش ...

دیهه نقره ن سسیله اوکا دوشور و قوشدی . متراپولوزک صیق قورشولری اسکی جلهلرک چقیدنی برلری طاراقده دوام اییدیوردی . عینی قورشولر مدوحه جایدی . مدوح هیچ سن چیقارمادن تولدی . ایکی کنج شپید ایچون بلوکه طوتولان ماتم ، نغراف لارلرین یوتون سوریه داغیلشدی . قوماندان فاختری کتیرن نغراف دوفاقری نقره یورک اوقودلی . برکون ایچنده اوقدر منقبه لری سولیندی که حالت دون یاشایان اگمدن ، بر عصر اول تولی اگمه کیدی .

حالتک تولومه هوا دن بر اهتر از اکیلماش کیدی . برنی دویارک دونه دهه باشلاق . قاطیلدن دوتن قاطعه لر حالک ، نه مدوحه جسدی کتیره طبلرله . حالله مدوحدن چوله دوک ایکی نقطه سنده بر تومسک قالدی ؛ هیچ شپه سز ایلک روزگار بولری ده سیلوب هیچ بر نشان بر اقامشد .

دوسلرله یا باغیر حالتی صعیبی بر اضطرارله یاد ایدی . و سولک زمانلرده لیلانی بر عرب اوپنک اولنک ایچون بر پیس یاذیقنی و اویشاق اوزره اولدیننی خبر ایشیدیم .
بن ، نه دن سوکره ، حالت اولدکن و اونونوله قدن سوکره حالک شامده طلایدیننی قادی طروسوسده

ایدی . فقط بکا توله دن اول تولوی قوشوق مه کاهمیدر . اولک سوزلری لطمه لرله کسیدک . مکه امیرنک شیمیدی عصیان ایدن اوغلی فیصل بکا ، ارقداشلرله برابر ، برایک کیه هدیه ایتشیدی . اونو کنج عینسواره ویرم ، کونشله قونولاشان اسمرلکی بو بیاض عرب باشانی ایچنده بر حزن باغلادی .

چیسوار بلوکنک بترالسجده قوردینی اردو کاهدن یوتون ضابطلر هوسله و غیظه له بحث اییدیورلری . اوزمان قدس منزله ده جالیشان مدوح ارقداشکن شهرته درن انجذاب دویدی . شیمیدی کری تشکیلاتک جانسز ویکنسک داترملری یوتون یوتون صوغوق بولیوردی . کندی پک سودن مافوقلرنک عنادی بوشه کندی . برکون اوده وداع ایچون بزده کادی ، اوفده حرازله تشیع ایتدک .

مدوح سلطانی خواجه لردن حساس برکندی . یوحاسیت دوسلرینه قازنی کوسرتدیک فداکارلاری مبل ، انما کی ضعف طن ایتدیرمک قدر ایچیدی . سوک چول سیاحتده عینسوارلرک اردو کاهنه کیتشیدیم . حالت مدوحه ، ادیبک ایکی طام ضابطله جادیرنده کله یوردی . ضابطه ، اطاعت ، جدیت کی تعلیمانه کله لری غریب فلسفه لرله مونس برحاله کتیرمه جالیشور ، شیق و مبدول خاطرلری هر آدم سوکره سی بر باشقه غربت کی کلن بو چول کوشه سنده جاذبه یی بر هوا ایجاد اییدیوردی . عینسوارلر سینانک دوم دوز حرارت و بوشانی ایچنده یله بوزلما شیدی . حالت نه هر صباح دوه سنک دیشی فیرچالیور ، عسکرلرنک توالته دفت اییدیور ، بواش بواش صیقیلان یورکی برقانی سرکدشت ایچون بانیوردی .

چولهه برکنج بدوی فیزیله مشغول اولدی . بو ماجرا کندیسی ایچون کیمیلر هانکی ماللرده آکلانه نی براکانبه ، بدوی قیزی ایچون حیرت ایتدیک مجهول ضطرارلرک منی اولدی . اون کله یی کجه ن لهجه سنده نه آکلانه یله جکدی ؛ برچوق آقشاملر لنده اوجولدن اوپناهلوق جیللاقی آیاقلرله کلور ، جادیری دویور ، تکرار لزوسر مسافله ره عودت اییدیوردی .
بو ایش بر بیوک کناه دگیدی ؛ کنج فزک سیاه وفاتی کوسنک آتنده قلی هیچ برکون بویه واسع ، ذام ، مجهول ، آجی بر جیجانه چارعا شیدی . اسکی زمانک بوکسک روحی بدویلرله قلوب کیدن عقق ، بورلردن قیل سسیله کلوب کین موسا کی ، الهام برکون دویولان سسی کی ، چوق اوزاق ، مقدس ، اونوتولش برشیدی .

حالتقه فدا اولقی یاراشه جقدی . اوله اثرلر و خاطرلر وارک بولر تولومه اصالت و بریبلر . تولوم ارقده ر یازیلش و قهرلک فضله ویلان رنگارنی ییشار و هیمسک اوستنه صعیبی بر نجات اورتر . نصل که حالک تولومجه کیسه اونو کولونج بولادی ؛ شامده کی ماجرا هرمتدن ، سینه ده کی ماجرا لذت برست قیلدن دوشمن هیجانی بر اثر سانیدی . چونکه جبارتی

کوردیم . استاتوله کلوردم . بالکیز بر یولی آرایه سی واردی . قاج کوند ، اولنلارده بکلرین بو مضطرب قادینه عیاره ده بر ویرمک لازم کلدی . کیکه کی دودار غمناز حرکت ایتدک . کولک بوغازنیک مهتانی شلاله کی دوکر دن ، چنن قایاقلری آره سنده بو خاطره لردن ، و کدرلردن یورولش قادین تترک سسیله :

— حالتی طایریمدیکز ؟ دیدی . بیلم چون شیمیدی بوماجرادن بحث اتمک ایسته یوردیم . کندی کوزل سسی ، و یانودن سوکدیک دین موسیقی اولک آغزنده و شکنده ناصل تولیورسه ، حالک بوقادینده بردها ، و یوسیتون تولسندن قورقوردم . بدینت اولان نهیدی ؟ بوقاغی ، بوقادینده یاشایان اضطراری ؟

سوکره کندی کدیبه ، چول آقشاملری ، لنده کیمیلر تره دن آله یی اوت یارجه لرله یا باغی اردو . کاهلارده کزدن بدوی قیزی دوشوندم . بردها عودت ایتن عینسوازی عیاره هانکی بولرک نهایتده آراوردی ؟

سوکره بر وقشز تولومک شو سوک برکدار مصرعلری دوداقلرله کلدی :

طلایم ا بدوی قیزی شامده ،
سولک باغملری داغیانن بر آقشامده ،
عاشق برلوه لی کنج ایش ، کندی
سینانک صاری و اوزاق چولندندی .

نور ۳۳۴

نلاغ رفقی

تربیه مسئله سی

پروگرام خطالری

نالی فحصله نه غایه

معارف بوکونکی وضعیتی آکلاف ایچون دوشرین دوشریه اثر عمومی برسورنده باقی کلفت ایدر . معارف الکوبوک و باشلیجه واسطه لری مکتب اولدنی ایچون ، ابتدائی ، نالی ، عالی مکتبلردن چیقان طلبیه کوزدن کچیمیلدر . بوتقدیدن حاصل اوله جی نتیجه — مکتب مزنی ، اتمحارلری کورمش اولانلردن هیچ کیسه نک انکار ایدمه یجکی وجهه — صفرده باطلع بو « صفر » نسیر . چونکه برچوق سنه لر برچوق درسار اوقویان چوجو قرات الت حاضله لرنده بعض شیلر ضبط ایدمدر ، فقط « یکی تشکیلات » ددیلمک دوردن اولنکی مکتبلرک بئشیدردیک طلبیه نسته بوکونکیرلرک کشفیدر . اولری هر مکتبدن چیقان طلبیه آراسنده بعض « کوچوک دها » لر کورونوردی ؛ غایت ای یازان صنعتکار ، تجربه غایت قایتلی دکالر ، ریاضیات ک سینه دشتیر ، ای لیان پیللر الخ : نادر دکادی ، حالبوکه بوکون

پوتون دكازده و سطردن آغاسى بر سويه جامه
اولدينى كوروپورز .
پولك سبى برآز ، كچرديكز دورلك كورو-
لورلنده ، خوارلنده بر آژده طلبه اهل معادلك رومى
حالردنمدر . فقط لكدرين قسمى تطبيق لك ايسنه
ديكز اصلورك يوزوق ، واسى نالاستندور .
پوتون تحصيل علمه استيلا ابدرك ، تا مكملره
ومعارف آدملرجه قدر سرات اتمش بر ذهيت
فارشيندميز : عابرك ، نظرياك ، علمى فلسفهك
آرورپاده اصل اولدينى علمى تئجيه وار ؛
علمل رقى ابداه ابد ، فافريقه چايانده ، مهندسلكد
زراعتد ؛ سداعلم برطاق تطبيقه منجر اولشمدر .
بوتطبيق فلردين چايانده علمى فافده الله ايتك فابدر ،
چالوك بونرك مبدأى اولان علمى فلسف نظريه
اوزون سيجي اولدينى قدر منفعتدن عاريدر . بناء
عليه بر دوغريدين دوغريه بو تطبيقى فلر ،
آئانى الله ابدمه ؛ علملك علمى تئجيه لرنى ، علمى
تصلياتى تحصيل ابدلم بونلردين چابوق استفاديه
قويولام ، چونكه بارا قازاغى ، ايش بايق فافريقه
آچقن لارم ؛ وقت كيمور . علم وشاعره احتياج
بو .

بوذهیتی بالخاصه، صولك ايكی سنه ظرفنده آلمانیا
 و آوستریا بلك و تطبیقات مكنتلرله هجوم ایدن طلبه
 آراسنده بك زیاده كور ووز .
 طلبه آراسنده، ولیلر آراسنده بوذهیتی دوغوران
 شه ده مكنتلر من، خلاصه معارف زرد .

بوتون صنایعک، صنایی، ززاری، تطبیقاتباشی،
 علمولک نظریاتیدر، موده فلسفی نظریاتی، یقی
 قانونلری، بوتون بولک لطرطی تشکیله آلالرئدکی کستندردر.
 بونظرلابدن بایشلادیمر دویغری بکلیقی
 قوتی تبهجملری استکساب ایدی بولحققه کفولای،
 بولایق قوتی سستندده فردلر ایچون فالدیلدر . فقط
 بوللایق بولن لولطان برمت ایدبا اسیر قاله کوزه
 آلدیریش دیکدر ؛ چونکه اولونک ایچئندن هیچ
 بر زمان بر دای، برعکس، بر موجد جفماز . بر
 مکتبده علمک و صنایعک بحق ترقیوسی، محض
 علمه قارشی، صرف حقینه قارشی برعکس، منفعت
 اقی استقاده حسنندن قارشی برعشق، ایدی حقیقتلر
 بولک کوزلکک قارشی برعکس لازمدر . بوعلاقه
 اله ایدیلجک عملی تطبیقاته دکل ؛ علمولک آرادنی
 محض حقیقتده، موجود ایدی کوزلکک بوسط اولیدر
 بها دیدیکر شی، بوشاقه عشق دویان دلازلرک
 بعضی مستکنا استنادلرئن بویفت برنی کدادر . ده
 ایجاد ایدر ، چونکه حقیقی آرار . حقیقی آراسنه
 سبده اونو صرف حقیقت اولدنی ایچون سوسیدر .
 "نویه" لک دیدیکر کی "فالدیل حقیقتلری کوزل
 حقیقتلرئن اول ایستنهک، میوده آکاجئندن اول
 ایستنهک کرمزده ؛ بزونی پایورز . و نظربا بدن
 اول فالدیل تطبیقاتی استوزر .

پاشدېر. فقط يو هوسك چوغاسي، يو عصرده
باشقاك ويوسكلك ايستين بوجييك اقراسي ديكېر.
فرزده قانداق اولان بونهيت مالتاچونك بضرده
چونكه دهارلك يشمهسته ايدي برماعدر. بوحال
الحاحه دموقر اسېده بويوك تخريات يازار.
مكتبلر مزين دها استعدادلرلك يشمهسي، حتي
كنج دهارلك مكتبه سوغاسي، مكرتېر كنج
وغر امارده عني غيبتدن صادر اولديني كوستر.
بيور. بومذيه مكرتب بضرغورلريك اساسي
تفككده، هرده درسلك تفصيليه درس اصولر.
نده حاكمر.

ابتدائیہ مکتبہ لڑی برطریقہ برافام ؛ چونکہ او
مکتبہ کبک غایبی برطرفدن بوتون فردلره الزم اولان
اصغری ،مولمانی ورمک، دیگر طرفدن چوجوقلرک
ذهبی وروسی تربیسه سنه یاردم ایتمکدر .اصل دوشو-
نوی ذھنیتیلر ،منور صنف یتمدیرمک وظیفه سیاه
مکلف اولان سلطانیلری نظر دفته آلام .

یوکتیپلرک غایبی سی عملی آدامار باشم ترک دکادیر.
 بی سلطانلاردن چیقارلار عملی نیکتیرلرک کیرم بیلرلر.
 آتیق اورادن یقچار یقچار عملی زخمه ت یاراماز؛
 خلاسه تالی نیکتیرلر حد داننده غرایبی سی اولان نیکتیرلر
 دکلی، احضارسی، تشکیل ایلمچی نیکتیرلر. یو
 نیکتیرلر برجه جودلار بی معلوم اولادی بی چونو دکلی
 قالی نیکتیرلرلر مستقل عالمر، تفکیرلر اولدی بیه د،
 ایته یارامایان برجوق مأمورلر بشمشدر. چونکه
 اورادن یقچار یقچار برجوق عملی ایته صارلرلرلر.

[illegible]

برقمده بجز کوسترین ، « یازم معلومانی » آقامو
 بشدیرمک اولشد . یوپارم معلوماک هم فرداره ،
 هم بلنره ، یوخالصه معلومانی اولان سرده در معلومدر .
 سوره کو یو معلوماک هسندی قرافیه صیفدر برقمده کی
 شکلات ، بلکه ده سادجه فرانسه لیلدری تقلید
 اروزمی ، سلطان یازمدهده ساخته برافساقم یازدی ،
 طبله ادبیات ، قون دینه ایکی آیرلادی . بالا خره
 مثلاً قون فاکو کتسنه کرمهک طبله ادبیات ،
 فلسفهک تلزومی وار ؟ دارالفنونک ادبیات فلسفه
 هسسته کرمهک طبله علمک ، رضایانک تلزومی
 وار ، دیندی . یوسجی اولوشونده فرانسزلی
 علما اقامه شهیمه یوبوک بر ساق اولشدی
 ا میل یوقلید هوسله دزکه یوبوکنی پروغرامنر
 فرانسه پروغرامنلرک نامام ، اکتریا بکشن برمه .
 لرندن عیارنر . هیچ بردرسله دیکلی اولاندی
 رابطه اولاندی کی ، بردرسله مختلف صنعتلی
 اکترسدهده رابطه یوقدر . چونکه هر برینی بردات
 ایستدیک کی ، یعضاً بر پروغرامدن ، یعضاً فرانسه
 برکناک فیر سندن ترجمه ایدوبورشدو . ا
 یونو یوباکشلقرک سبی اولا — سوزده عصره
 اوچی ایچون — عملی فنیاته ، آبیانه اهمیتور .
 لهنده ، نایب سلطانلرک — یعنی لیه تقلیدلرک
 وظیفه وغایلرک آکاتشله سندندر .

بشريتك واصل اولدين بي معلوماتك، عبادلك اعظمينسي
اكتساب اينديرمك، بونك ايچون لازم اولان سي
اصوللارني اوكرتك وظيفه سي مكاتب عاليه بمصودر.
شهباز، تالي مكيتبلر كده (اوكرتك) خصوصسته
بروظفه سي قاز، چونكه ذهن بوش بوشته ايشله من،
موضوع ايستره. ورتو بمكيتبلر كده غايه سي اعظمي
معلومات و برمك دكل ذهنتك تشكي، ايكشافي
تكامليدر كنجلرسلطاني مكيتبلر بده، برونده دي بوتون
عبادلك معلوماتيله دكل اصل انسانله، بشريتيله قارشى
قارشى بيه كجلك، اوراده، بوتون بر بشريتك سطرز
تكامل فدرلك ذهنته برلشه كجكر. بناء عليه بوئد.
سريانتك غايه سي، ايليانك غايه سي اولان مادي اشيا
دكل، بالذات انساندر، بوئدن دولايديركه تالي
مكيتبلر ده بوتون قوت «انسانيت» Les humanités
دينتن معنوي علبلره و برلليدر. بوانسانيا بدهده كه
مهم موقع معنوي، اجتماعي عبادلك اولمليدر. بوعبادلك
هر درلو عمل منفعت حسستن عارى اولمئده بوئدن
ايلري كايير. اينسانيا بيه مكيتبلر ينك، هر هره ايسره
تفصيعت بر غايه سي وار؛ اورادن برفا بده بكنلر بيه.
تالي تدرسياده، معولماندن بوئوتون قطع عارفه
اجتماعي برابر، معولمانك تكمله و عيني زمانده
ملك تربيت بدهده ايدجك شيلري انتخاب لازمدر.
بو مكيتبلر ده تدرسيات بر واسطه، تربيه غايه در.
انسانياتك ايكويك، كه واسع افاده سي ادبيات،
وفلسفه اولدين ايچون تالي تدرسياده كه مهم موفى
بو ايكي درسك طولواجقدر، روسى ادا بيله، ذهني
فلسفه ايك درسك كوشش، ابدى كوزلك، ابدى
حقيقت ذهني ده دهه كجبلر بو مكيتبلر ده محققين.

بر اصول و پرهام مسئله سیدرکه آریخه تدقیق ایده جکر .

معارف نظارتنک وظیفه می ، تحصیل غایله رده یالکز فردلرک دکل ملنک منافعی کوزه تمکدر بورادیه کیدن بکلرجه طلیه نکل طرژ تحصیلی دها بورادن تقییش آلتنده یولوندربراق آلیات وعملی فن تحصیلی هوسنک اوکنه کیلی و مکتیلمر می ده یو مل معقلرک ایجاب ایتدیک صورته اصلاح ایتلدر . معارف سیاسی ایتنه یولنر در . یالان یا کاش پروغراملرک نهادیا ، غایله یز و مقصد یز مکتیلمر آچق کلنک فکریاته ، معنویانه هیچ فایده نامین ایتور ، واکثرا کورو یوزرک ضرر وریور .

نجم الدین صادق
دارالفنون معلمترن

اجتماعیات

تاسدجیلک

اجتماعی طوبو

شهرسکه اجتماعی طوبو تعیری بر جوق قاریز ایچون برآز غرب کوریه مکتدر . لسانزده یوله بر تعیری موجود دکل و مضمون ده و حارنزه یابجی کلور ، حتی فرانز ادبیاتیه مآلف اولانر بیله یونیرک مضمونی لایقیه احاطه ایده مزلر . اجتماعی طوبو تعیری علی الاکثر آراک ادبیاتیه تصادف اور نور ، آلمان حرشه او یون کلیر .

اجتماعی طوبو تاسدجیلک ایجاب ایتدیر . اجتماعی طوبو موجود اولیان مملکتده هیچ بروقت تاسدجیلک جایگز اولمزلر . اجتماعی طوبو بر مملکتده اهالی نکل بر برینه ماده و معنای مربوط اولشی و ایجمله اطراز و اوضاعه ده یو مربوطلی اظهار ایتمی دتدر ، اهالی ده یوله بر طوبو موجود اولرسه حکومت مملکتده تاسدجیلک تأسیس ایتک ایچون تنظیم ایدم . حتی قانونر ، و صرف ایده جکی ایجمله مسای عقلمنه محکوم اولور .

اعتراف ایده م که شمدیه یقدر آلمان ادبیاتنده صیق صیق تصادف ایتدیک حاله اجتماعی طوبو مضمونک ورو . خه نفوذ اجتماعی طوبو نکل حایده مده و رول او یاندر می تقدیر ایده م شدم . ایتق بو کره آلمانیه عمومی جاتی تاسدجیلک کوز کلیر لر ای العین کورد کدن مکره شو کافیم اولم . که بر مملکتده اهالی ده اجتماعی طوبو آجروق موجود اولرزه محرم حیات هیچ بروقت ضرر مطعونده جریان ایده مزلر . حکومت ماکنه سی لایقیه چور یوله مزلر . یوقات ده ایده مده ، بالغا تاشوغ ایتیده ایکن حاصل اولشدی . معلوم یا ! بالغا تاشوغ کدیک و اوغر ادبی مملکتلرک برر کو چک غنای عرض ایدر . اوراده مختلف مملکتلرک لسانلری ، یاشایش طرژلری ، اخلاق بر برینه قاریزور ، و حتی بعضا بالغا تاشوغ ایتیده

صوکره ، مهندس اولسون ، آوقات ، معلم ، عالم ، محور متفکر ، ملق اداره ایله مکلف اولان منور صنفه مشوب هر کیم اولورسه اولسون ، کیردیک مسکده یالکز آوروپا آلیاتی تقلیده اکتفا ایدن سطحی بر فن آدمای دکل ، شخصی دوشونجه مسیله ، قایلرلیله تمیز ایدن موجدلر ، دهالر صراسته کچه ییلر ، ملنه فایده لی اولورلر . بناء علیه سلطانیدن چیقار هر کتج ، بالاخره ایتر فلسفه فتنه ، ایتسرسه فن قسمته سلوک ایتدین ، غایت واسع و مکمل بر فلسفه ، برده فلاسک ادبیات تربیه می کورمیلدر . شدیه یقدر بزده فکر ساحه یی فورونان ، کتبلر ده حقیقت عشق برافیان روجلری مقلول ، دهالری مترده یایان شی ، ایتنه یو مغرط ، عیب زما ده سطحی فن تربیه می اولشدر . نه قدر متفن اولورسه اولسون ، فلسفی و فلاسک بر تربیه آکاش بر برینر ، بر رومانی ، بر ریاضیات ، فیزیق یا خود کیمیا غانی تصور ایدیه ییلر می ؟ بر فابریک ، بر اعمالخانه نکل لاپور اتورنده یونون عمری عملیاته ، از برده یکی قانونرک ، تعریفانک تطبیقله کیره جک عملیلر بشدر بر مکر بر مملکتده « علم » ایلرله مزلر . بو کو نکی طرژ تحصیل زده آتق یولنر ایتسه ییلر . بشریتده علمی ترقی ایتدیر نه ، حتی تطبیق قنری بو کو نکی مرتبه ییچار نظر یه لایق ، ده قارت ، یونون ، یاسور ، فلود برنار ، آرشیمه الح کچی فیلسوف عا لدرلر .

بناء علیه سلطانیه ایدر ساقی فن و فلسفه دیه ایکیه ایتیلرک بر رسم طریقی یالکز فلسفه تحصیل ، دیگر قسمی ده صرف فن تدریساتیه بشدر مکر غایت یاکش بر اصولدر .

فالحقیقه بر اصول فرانسه دهه وارد . فقط فرانز لسانلرک فلسفه قسمتن چیقان طلیه فلسفه دن ماعدا غایت مکمل بر صورتده فیزیق ، کیمیا ، تاریخ طبیی اوقور ، ریاضیاتیه آریبان طلیه ده ریاضی علملر دن ماعدا یه بزده کدن فن فضا فلسفه ، تاریخ تحصیل ایدر . یوله اولدیجی حاله ، یو طرژ بر جوق تقدیر ده هدف اولفده مزلر . جریدن صوکره فرانز لسانلرک بر تحول حصول کلجکی متقددر . آلمانیا یو طرژ ی قبول ایته مزلر . اوراده طبیی ، یا خود مهندس ، فیلسوف اولجق طلیه نکل هسی عینی در ساردن یعنی فالیس بر تحصیلدن امتحان و بربر صوکره سهرک مضمون اولان و ده ا زیاد فضا ایت ورن (ده آل شوله) لر عملی غایله نکل تیکسی اعتبار یله اوراده یو یو کد منافعه لر سبب اولشدر . بناء علیه سلطانیه یزده ده بو تقسیمی قالدیرق ، غایت مکمل و عام بر فلسفه ، جدی بر فالیس ادبیات تحصیاتی یونون طلیه یی تمشیل ایتدیر و نهایت مدیت علملرک عدیدی تدریس اسوللری یاشدن آکاشی ده کیشدر مکر ایجاب ایدر . مثبت علم یز فلسفه ده اولاز . بو علملرک تدریس ده لازم و ضرور ایدر . ایتق یونون مثبت علملر ده ، مجموع اسفانملری اعتبار یله فلسفی بر غایله یوغری کیشدر لر . یوده

مختلف مملکتلر یاشایشلری حقدیه مقایسه ی یاقی و یاشایان نظر ایتیلر جی قیامق ممکن اولور .

یوده بزم یو یو یار ایتده یول اوقدانی اولورق بر غنایی برده آلمان جاتی واردی . عابلیلر آری و آکالتر آری اولورق صاحبیه یاشایشلر دی . بر هر ایکی جمله قولا ق مسافری اولمشده . غنایی جلشنده صاحبیه موضوعلری قارمه قاریشق ، سیاسیتدن بدبیتیه ، بدبیتلر ایدنه ، هوشیایه بلا تکلیف و تکلف نقل کلام اولونیوردی . عیالیه هر کسی جریندن مراقفه جایشان و هر جریدن حرب زنجینی اولدینی بالی اولان تجارتلر بری :

- عالم ندرسه دیسین بجه بزم مملکتلر اورو . یادن قاتقات ایدر . مملکتلر ده ولو زحمتی اولسون اوله کینک بر یکک کونکلی یاقی ، احمدک ، محمدک حق و بر مکره ای کونو ایش کورله ییلر . یولی یولمتدن ، ایجابی اویدور دقدن صکره بزده یوق یوقدر . هر شی کتبه اویدور ییلر . اداره ، محملت ایدیلر . حالبوکه بر رنده قطعا ایش کورمک انکافی یوقدر . هر ایدمه نر ده یاش اورسه قاریشک بر قانونر ، بر نظام ییچاره قانونک نظامک حار جیده ایش یاقی ممکن دکل .

ایتنه نوعنه مخصوص و مملکتلر ده نادر اولیان برانودج : ذوالی ادجیغ کاشانه یالکز کندی منفعت خصوصی نقطه نظرندن ، یالکز لاش آدمی کوز کلرک یاقور . اونک نظر تده اخلاق ، نظام و انتظام منفعت عمومیه قانون ، مدیت و ایتیمیز شیلدر . مادامک کندیسی آرزو ایتدن کچی ایشی اویدوره ییلور ، تورکیا بر جتندر ، آلمانیا ییک فاقات مرحمدر . کاشانی یالکز منفعت خصوصییه نقطه نظر ندین کورمکی اوقدر طبیی بر حال کور یوزرک اونی علما کال معقلره سوله مکتدن جکیکور .

دها و نه ده اوستنه باشه کال ایتنا ایله چکی دوزن و برمن ، ناصیه خاندن قبل الحرب زنجینی اولدینی بالی اولان بردات یو طرژ حقایقه اعتراض ایدرک : - اوراسی دوغری اما مدیت نقطه نظر ندین برآزور و ایدن دهه عصر لرجه مدت کیده یو یوزور . عبید کلکی قوجه استانبولده هنوز آدم عقلانی ک بر فیه و خانه برنیارو بیله یوقدر . حالبوکه و یانه ده هیچ برجاهه یوقدرک مکلف و منتظم رفیه و خانه می یولمسی ! فهوملر اوقدر ، منتظمه کالور بیله و بر طریقه لر فیه و خانه قبول ایدرلر . استانبولده کیریلان حیات مدنی بر جایتیدر .

یوده نوعنه مخصوص برانودج : یک ایتدی هر یولندینی عیله ده مکلف و منتظم رفیه و خانه یولمقدن سکر استانبولده مدیتی اولور . یوده کاشانه یالکز کندی استراحتی ، کندی ذوق نقطه نظر ندین یاقدینی ایچون اورونلک ایو یوک مزلری ، فهومده یولانی ، و برمن ایو یوک فضا یز فهومده فیتلی اولور . ترقی و مدیت ایچون مقیاس یوده . مکتیلر ، یولر ، شمدنوفرلر ، اذاری ، سیاسی ، اقتصادی و اجتماعی تشکیلات ، صناعی مؤسسه لر ، یونون یولر محیط